

PROGRAM FOR GUDME LOKALHISTORISKE FORENING 2025

**STEDET FOR HISTORISK INTERESSEREDE -
*HERREGÅRDSBESØG – VIRKSOMHEDSBESØG -
BYVANDRING – FOREDRAG***

Kære medlemmer

Her har i vores program for 2025.

2024 var et godt år, med en rigtig god opbakning fra medlemmerne. Det er vi glade for, og vi har gjort os umage med at lave et program, som vi håber, at i vil deltage i også i år.

Vi glæder os meget til at se jer.

Vel mødt til et godt og aktivt år i Gudme Lokalhistoriske Forening. Et medlemskab af foreningen koster 125 kr. pr. år og dækker hele husstanden. Beløbet kan indbetales på:

reg.nr. 5960 – kontonr. 8006769, eller mobilePay på 367135

Husk: hvis I ændre mailadresse, at give besked til kassereren

Med venlig hilsen
Bestyrelsen

Gudme Lokalhistoriske Forening og Arkiv
Storkehavevej 7, 5884 Gudme. Telefon 27 21 48 41

Hjemmeside: www.gudmelokalarkiv.dk

E-mail: arkiv@gudmelokalarkiv.dk
forening@gudmelokalarkiv.dk

BESTYRELSE:

Formand: Bent Rosenfeldt, Hammesbrovej 2, 5883 Oure.

E-mail: rosenfeldtbent@gmail.com Tlf. 21 36 60 42

Næstformand: Torben Lønberg, Østervangen 15, 5883 Oure.

E-mail: t.loenberg@gmail.com Tlf. 62 28 13 93

Kasserer: Svend Andenæs, Bøsørevej 43, 5874 Hesselager.

E-mail: kasserer.gudmelokalarkiv@gmail.com Tlf. 30 51 17 63

Sekretær: Jonna Maints Sørensen, Landevejen 57, 5882 Vejstrup

E-mail: jonnamaints@hotmail.com Tlf. 31 90 69 37

Medlem: Jarl Petersen, Tøjsmosevej 10, 5883 Oure

E-mail: jaja@brudagermail.dk Tlf. 24 87 90 13

Medlem: Linda Ahlman Jensen, Bellisvej 29, Hesselager

E-mail: mpclaj@gmail.com Tlf. 20 41 78 43

Medlem: Keld Henriksen, Søvangen 38, 5884 Gudme

E-mail: keld@boegehenriksen.dk Tlf. 30 42 36 18

Gudme Lokalhistoriske Arkiv

Arkivet på Storkehavevej 7 i Gudme arbejder med indsamling, registrering, opbevaring og formidling af lokalhistorisk materiale: Arkivalier, billeder, avisartikler, lydoptagelser og filmoptagelser.

Arkivet har åbent hver onsdag fra kl. 13 – 17:30 og efter aftale.

Arkivet er lukket i juli måned og i skolernes ferier.

Torsdag den 13. marts kl.19.00 – 21.30:

”Arven efter ØK- eller når slægtsforskning bliver siamesisk”.
Foredrag ved Esben Hedegaard, tidligere museumschef i Svendborg.

DR viste for nylig serien ”Matadorerne”- om Danmarks fire største erhvervsmand omkring år 1900, herunder H. N. Andersen. Han hyldes for at have grundlagt Det Østasiatiske Kompagni, ØK, der blev Danmarks største virksomhed i det 20. århundrede. ØK startede med skovning af teaktræ i det nordlige Siam, nuværende Thailand. Unge veluddannede mænd lod sig ansætte i det succesrige kompagni for at blive en del af eventyret, herunder Peder Pedersen Hedegaard, en slægtning til tidligere museumschef i Svendborg, Esben Hedegaard.

Gennem farbror Peders og hans kollegaers breve, fotografier og dagbøger, og gennem samtaler med efterkommere til de børn, som mændene efterlod i Siam, tegner sig et ganske andet billede af det ellers så hæderkronede ØK. For hvad sker der egentlig, når et internationalt firma rykker ind i et tredje verdensland for at udvinde en given ressource?

Esben Hedegaard har været i Thailand fire gange, siden han i 2016 blev kontaktet af et oldebarn til farbror Peder, og nu er en bog om farbror Peder og ØK på trapperne.

Alle er velkomne. Tilmelding til kassereren senest mandag den 6. marts.

Pris: medlemmer 100 kr. - ikke medlemmer 125 kr.

Mødested: : Stokkebækskolen Gudme, Storkehavevej 9, 5884 Gudme

Onsdag den 23. april kl.19.00 – 21.30:

Geopark Det Sydfynske Øhav- Unesco udnævnelse og bæredygtig udvikling nedefra ved Rasmus Elmquist Casper, sekretariatschef i Geopark Det Sydfynske Øhav.

Geopark Det Sydfynske Øhav er i foråret 2024 udnævnt som Danmarks tredje Unesco Global Geopark. Det er den foreløbige kulmination på fem års intenst etablerings- og ansøgningsarbejde, og området er nu kommet på Unescos verdenskort med i alt 213 geoparker i 48 lande.

Rasmus, som har en baggrund inden for naturfilosofi og ledelse, fortæller levende om formålet med geopark – arbejdet, Unesco og ”bottom – up” tilgang til bæredygtig udvikling. Herunder geoparkens særlige geologi, demokratisk organisering og bæredygtig turisme. Rasmus inviterer desuden til (konstruktiv) dialog om relevante udviklingsprojekter.

Alle er velkomne. Tilmelding til kassereren, senest onsdag 16. april

Pris: medlemmer 100 kr. – ikke medlemmer 125 kr.

Mødested: Stokkebækskolen Hesselager, Skolevej 50, 5874 Hesselager

Torsdag den 15. maj kl. 18.30-21.00 :

Besøg på Svendborg Natur- og Miljøskole.

Svendborg Natur-og Miljøskole er et gratis undervisningstilbud til alle skoleklasser i Svendborg kommune. Skolen kan også danne rammen om mange andre arrangementer end undervisning, så hvis man har brug for et sted at afholde et arrangement ude i naturen, kan skolen kontaktes for en aftale.

Tidligere naturvejleder ved Svendborg Natur- og Miljøskole, Lars Hillerup vil fortælle om skolen og dens tilbud, samt guide os rundt i området og med sin store viden fortælle om, hvad der netop nu rører sig i naturen.

Alle er velkomne. Tilmelding til kassereren senest mandag den 8. maj

Pris: medlemmer 50 kr. - ikke medlemmer 75 kr.

Mødested: Svendborg Natur-og Miljøskole, Skårupøre Strandvej 47, 5881 Skårup.

Torsdag den 19.juni kl. 19.00-21.30 :

Besøg hos Ejgil Andersen på Vrangbækgård

Vi starter med en vandring i vinmarken, hvor vi skal høre om, hvordan det kan være, at vi nu kan dyrke kvalitetsvin i Danmark.

Hvad er det, der gør området omkring Storebælt særlig velegnet til vindyrkning? Hvilke sorter fungerer bedst under nordlige himmelstrøg, og hvordan kan det være, at vi kan dyrke økologisk, når man i Sydeuropa må sprøjte ugentligt hele sommeren for at undgå sygdomme i vinstokkene?

På Vrangbækgård testes der over 50 nye vinsorter, som muligvis bliver grundlaget for fremtidens vinproduktion i Nordeuropa.

Derefter går vi i vineriet og hører om, hvad der er karakteristisk for dansk vin. Hvad er naturvin? Hvordan laver man en mousserende vin og hvordan laver man hedvin af portvinstypen?

- Og sidst, men ikke mindst, skal vi smage på et udvalg af vine.

Vrangbækgård Vin fik i 2023 guldmedalje for Danmarks bedste mousserende vin og har i 2024 fået både guld- og sølvmedalje ved tysk vinskue.

Vrangbækgård har også en meget fin besætning med gotlandske pelsfår, som vi også skal se og høre om.

Alle er velkomne. Tilmelding til kassereren senest fredag den 13. juni.

Pris: medlemmer 50 kr.- ikke medlemmer 75 kr.

Mødested: Knarreborg Møllevej 16, 5883 Oure

Torsdag den 21. august kl. 18-22:

Byvandring i Albjerg med efterfølgende sammenkomst på Oure Friskole.

Med hjælp fra lokale guider går årets byvandring til Albjerg mellem Gudme og Oure.

Navnet Albjerg betyder bjerget over alle, hvilket passer godt til stedet, da Albjerg er det højeste punkt i Oure/Vejstrup sogn. Stedet har sandsynligvis været offersted i oldtiden, men det var først i middelalderen, at Albjerg blev befolket.

På byvandringen fokuseres på virksomheder, håndværk og butikker gennem de sidste 100 år. Efterfølgende kaffe på Oure Friskole, Hammesbrovej 7, 5883 Oure

På skolen fortælles mere om byen, bytinget og området, og der vises gamle billeder.

Alle er velkomne. Tilmelding til kassereren senest fredag den 15. august.

Pris: medlemmer 50 kr.- ikke medlemmer 75 kr.

Mødested: Gadekæret, Albjerg, 5883 Oure.

Torsdag den 11. september kl.17.00 – 19.00:

Besøg på Vejstrupgård og Vejstrup Vandmølle.

Vi starter med at besøge Vejstrupgård, hvor Niels Jørgen Halberg vil berette om livet på gården før og nu.

Vejstrupgårds historie går helt tilbage til 1300- tallet, hvor den oprindeligt var en landsbyhovedgård, som fik navnet efter den landsby, den lå i. En landsbyhovedgård var en større landbrugsejendom, hvortil der var knyttet skattefrihed og andre privilegier.

I 1535 blev gården inddraget af Kronen, og frem til 1581 blev den drevet af forskellige lensmænd. Fra 1581 overgik gården igen til privat eje.

Niels Jørgen Halberg overtog Vejstrupgård i 1984 efter Poul Christiansen og drev den til 2009, hvor der skete et generationsskifte. I dag ejes Vejstrupgård af sønnen Anders Halberg.

Vejstrup Vandmølle:

I umiddelbar nærhed af Vejstrupgård ligger Vejstrup Vandmølle smukt placeret i Vejstrup ådal, hvor der har været vandmølle siden 1500-tallet. Den nuværende vandmølle blev opført i 1838 som herregårdsmølle til Vejstrupgård. Møllen malede både for herregården og de omkringliggende gårde.

Møllebygningen blev fredet i 1959. Indtil omkring 1990 hørte Vejstrup Vandmølle til Vejstrupgård. I dag ejes den fredede vandmølle af Poul Christiansens søn Torben Christiansen.

Alle er velkomne. Tilmelding til kassereren senest 4. september

Pris: medlemmer 50 kr.- ikke medlemmer 75 kr.

Mødested: Vejstrupgårds Allé 1, 5882 Vejstrup.

Torsdag den 23. oktober kl. 19.00-21.30:

Besøg på Sydfyns Fri Fag- og Efterskole.

Sydfyns Fri Fag- og Efterskole bygger på tre andre skolenavne helt tilbage fra år 1900, hvor skolen startede som landbrugsskole. Senere optog skolen landbrugselever om vinteren og husholdningselever om sommeren. I 1935 blev den statsanerkendt som husholdningsskole og landbrugsskolen blev lukket.

I 1980 var ordet husholdningsskole ikke længere populært, så derfor skiftede skolen navn til Skårupskolen.

I 2015 blev skoleformen Frie Fagskoler dannet og i 2024 udvidede skolen med en efterskoleafdeling.

Samme år modtog skolen en donation fra den A. P. Møllerske Støttefond på 44 millioner kroner til en ny spisesal, en multi- og samlingsal samt faglokaler. Fonden støtter Sydfyns Fri- Fag og Efterskole for at styrke skolens vigtige arbejde med at give unge, som ikke trives i en traditionel folkeskole, færdighederne til at tage en faglig uddannelse. Der bygges således videre på historiens erfaringer med praktisk faglig undervisning samt fokuseret boglig undervisning på individuelt niveau samt prøveforberedende niveau til FP 9 og FP10.

Alle er velkomne. Tilmelding til kassereren senest den 16. oktober.

Pris: medlemmer 50kr.- ikke medlemmer 75kr.

Mødested: Klingstrupvej 5, 5881 Skårup Fyn

Lørdag den 8. november kl. 13-17:

Arkivernes Dag med åbent hus i Arkivet.

Kl. 14-16: Esben Jensen, bestyrelsesmedlem i Efterskoleforeningen og tidligere forstander på Vejstrup Efterskole, vil fortælle om efterskolernes tilblivelse og udvikling.

Den første efterskole eller ” højere bondeskole” blev grundlagt i Ryslinge på Fyn i 1851 af Christen Kold, som var inspireret af Grundtvig.

Tabet af Sønderjylland i 1864 var medvirkende til, at der blev oprettet flere skoler nær den daværende grænse ved Kongeåen for unge dansksindede i Slesvig. Skolerne blev oprettet som kostskoler, så eleverne ikke skulle bruge tid på transport. I 1884 blev skolen i Skibelund omdannet til en egentlig efterskole for børn over konfirmationsalderen. Skibelund Gymnastik - og Efterskole kalder sig derfor Danmarks ældste efterskole.

I dag er der 243 efterskoler i Danmark med vidt forskellige profiler.

Alle er velkomne. Tilmelding til kassereren senest mandag den 3. november.

Pris: medlemmer 50 kr. – ikke medlemmer 75 kr.

Torsdag den 22. januar 2026 kl. 19.00-21.30:

Generalforsamling med efterfølgende foredrag af Elin Boss Hansen – byguide i Svendborg.

Elin Boss Hansen vil berette om tre begivenheder, der har relation til Svendborg.

Den første handler om M/S Hanne S af Svendborg, tilhørende rederiet A.E Sørensen. Skibet forliste ved Grønland i april 1960.

18 besætningsmedlemmer omkom, hvoraf et besætningsmedlem var fra Lundeborg.

Den anden er historien om skibet Hvalfisker, som var aktivt i næsten 200 år og derfor har været involveret i de mest utrolige begivenheder. Den store skulptur, der står overfor Brogade i Svendborg forestiller Hvalfiskerens gallionsfigur (dog i forstørret udgave).

Den sidste beretning er om krigen i Skattergade, hvor fem personer døde i marts 1945 i krydsild mellem modstandsbevægelsen og det hemmelige tyske politi Gestapo.

Alle er velkomne, men kun medlemmer har stemmeret på generalforsamlingen.

Tilmelding til kassereren senest torsdag den 15. januar 2026.

Deltagelse er gratis, og foreningen er vært med øl/vand kaffe og brød.
Mødested: Gudme Skole

Hvalfisker